

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 126. — ŠTEV. 126

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 23, 1924. — SREDA, 23. MAJA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

DAVČNA PREDLOGA JE V BELI HIŠI

Davčna predloga je v rokah predsednika Coolidge-a. — Zakladniški tajnik sestavlja potrebna pojasnila. — Predloga določa petindvajset odstotno skrčenje dohodninskega davka. — Voditelj obeh strank so s predlogom deloma zadovoljni. — Mnenje zakladniškega tajnika Mellona.

Washington, D. C., 27. maja. — Predloga za skrčenje davkov se nahaja v rokah predsednika Coolidge-a za končni podpis, s katerim bo postala postava. Ljudje, ki so v tesnem stiku s predsednikom, so izjavili, da se bo predsednik kmalu odločil, ker je vztrajno zahteval, naj pospeši kongres akeijo glede skrčenja davkov.

Predsednik Coolidge je prošil kongres za predlogo kot jo je sestavil zakladniški tajnik Mellon. Ta predloga pa je bila skoro popolnoma izpremenjena pri sestavi sedanjih odredb, vendar pa se glasi, da jo bo sodil predsednik le po njenih prednostih v primeri s sedaj veljavno postavo. V zvezi s tem je rekel zakladniški tajnik Mellon, da smatra predlogo v celotni izboljšanje v primeri se sedanjosti postavo.

Par minut pozneje kot je prišla predloga v Belo hišo, je bila poslana zakladniškemu tajniku, da jo preštudira. Mellon bo sestavil poročilo, ki bo vsebovalo njegovo analizo predloge in ta analiza bo v rokah predsednika še danes ali jutri. Domneva se, da se bo omejil na primerjanje predloge s sedanjo postavo, brez vseh definitivnih priporočil.

Predloga določa pet in dvajsetodstotno skrčenje dohodninskega davka za tekoče leto; stalno revizijo davkov na dohodke. Nadaljno skrčenje 25 odstotkov po preteku tega leta za zaslužene dohodke v znesku \$10,000 in manj in številne izpremembe v administrativnih določbah, katere je skoro vse predlagal zakladniški tajnik.

Čeprav vsebuje predloga demokratične predloge za skrčenje davkov na dohodke, so jo pozdravljali danes voditelji obeh strank v zbornici kot pravično.

VOJNI MINISTER TROCKI O ENOTNOSTI STRANKE

Edinole s pomočjo stranke in potom stranke je mogoče doseči pravico. — Komunisti drže skupaj kot vojaki.

Moskva, Rusija, 27. maja. — Včeraj se je začela tukaj konvencija komunistične stranke in kot glavni govornik je nastopil boljševiški vojni minister Leon Trocki. Njegov govor je bil dolg ter se je v prvi vrsti tika enotnosti. Rekel je, da so napačna poročila, da se zavzema za posamezne skupine v stranki.

Jako značilne so njegove naslednje besede:

— Nihče noče stranki nasprotovati. V svojih splošnih ciljih zavzema stranka vedno pravično stališče. Edinole potom strank in s pomočjo stranke lahko dosežemo pravico.

— Velike nevarnosti nam prete, toda premagali jih bomo z lah-

koto, kajti naši somišljeniki stoje trdno kot četa vojakov.

Nihče mi ne more očitati, da so bile moje kritike kdaj naperjene proti enotnosti in proti disciplini v stranki.

OBNOVLJENA POGAJANJA MED ČEHOSLOVAŠKO IN ITALIJO.

Rim, Italija, 25. maja. — Čehoslovski zunanji minister Edward Beneš se je vrnil s Sicilije, kjer se je posvetoval s predsednikom Masarykom, v Rim, ter obnovil pogajanja z italijanskim ministrom, predsednikom Mussolinijem.

STARA FRANKFURTSKA BANKA BANKROTNA.

Frankfurt, Nemčija, 27. maja. — Stara privatna banka De Neufville, ki je obstajala že 275 let, je danes zaprla svoja vrata. Banka ni mogla zadostiti svojim obveznostim.

NA ČAST DELEGANTINJAM MEDNARODNE LIGE

Članice ameriške narodne ženske stranke so priredile veliko slavo delegantinjam ženske mednarodne lige. Z levo na desno so: nemška delegatka Gertrude Baer, predsednica ženske stranke Alice Paul, Francozinja Gabrielle Duchene, Francozinja Marguerite Dumond in Belgijka Andre Jone.

ZASLIŠANJE LOČENE HOFFMANOVE ŽENE

Ločena žena Hoffmana je bila zaslišana kot priča v morilnem procesu. — Zagovornik obtoženca je protestiral proti izpovedim glede dogodkov v njih zakonskem življenju.

Ker je treba zaslišati le še malo priči, katere namerava država poklicati proti Harry Hoffmannu, obtoženemu umora Mrs. Maude Baer, bo slučaj za državno pravdnštvo kmalu zaključen. Okrajni pravdnik Fach je poklical danes kot pričo ločeno ženo obtoženega, Lillian Levine, ki živi sedaj v Bronxu.

Odkar se je zoper poročila, je ostala njena identiteta do danes tajna, vendar pa je bilo znano, da je bilo njeno dekleško ime Solomon in da je izposlovala ločitev zakona s Hoffmannom.

Skoro gotovo je bilo, da se bo vnel boj radi tega pričevanja, kajti zagovornik obtoženega, Norton, je protestiral proti pripustitvi pričevanja glede dogodkov v njunem zakonskem življenju s Hoffmannom z izjavo, da nimajo nikakega stika s procesom.

Znano je, da je nastopila pred veliko poroto, ki je dvignila obtožbo ter je vrjeto, da je povedala, kako je živela s Hoffmannom približno deset mesecev.

Z izjemo njenega pričevanja je državno pravdnštvo skoro zaključilo svoj slučaj. Ostale so tri ali štiri manjše priče, ki bodo zaslišane, nakar bo slučaj izročen zagovorništvu.

Čeprav je ostal v ječi s svojim klijentom preko polnoči ni hotel zagovornik Norton objaviti svojih načrtov, glede obrambe ali povedati, če bo nastopil Hoffman v svoji lastni zadevi. V splošnem ne pričakujejo, da bi Hoffman sam pričal, čeprav je željan storiti to ter povedati svojo plat povesti.

Nekako sedemnajst priči bo nastopilo za obrambo in Norton je rekel, da bo najbrž poklicanih še par nadaljnjih.

Norton je rekel, nadalje, da ima najmanj dva prav tako dramatična momenta, ki bosta omajala pričevanja državnih priči. Obramba se bo gibala približno v naslednjem redu:

Nastopili bosta dve majhni deklici, da omajata pričevanje tri-najstletne Barbare Fahs, ki je pri zaslišanju na dramatičen način označila Hoffmana kot moža, v kojega avtomobilu se je odpravila Mrs. Bauer.

Približno sedemnajst priči bo skušalo uveljaviti alibi Hoffmana, kljub izpovedim Parkerja, da ni bilo Hoffmana v Liberty gledališču ob času umora, kot je trdil Hoffman.

Poklican bo tudi neki izvede-

UMOR FRANKS-A ŠE NI POJASNJEN

V kupu smeti so našli trak za pisalni stroj, s katerim je bilo mogoče spisano pismo, v katerem so odvajalci zahtevali odkupnino.

Chicago, Ill., 27. maja. — Trak pisalnega stroja z leseno osjo in kos papirja z majhnim florisom so zasledili detektiv po več urah iskanja. Ti detektiv preiskujejo umor Roberta Franksa, štirinajst let starega sina čikaškega milijonarja. Truplo dečka so našli v četrtki v nekem močvirju, potem ko so odvajalci zahtevali \$10,000 odkupnine.

Trak, katerega so našli v kupu smeti v bližini doma moža, katerega so zaslišali v zvezi z umorom, je bil mogoče del prenosnega pisalnega stroja, na katerem je bila spisana zahteva za odkupnino, obenem z navodili, kako izročiti denar odvajalcem. Sporočila so nosila podpis "George Johnson". Predmeti so bili deloma sezgani, kar znači, da se jih je skušalo uničiti.

Policija je dobila povelje, naj prične izkopavati gnojnice v bližini doma Mott Kirk Mitchella, učitelja na privatni šoli, katerega so pridržali obenem z nekim drugim učiteljem.

Nagrade za informacije, ki bi dovedle do aretacije morilec ali morilcev, so bile povečane na \$15,000. Po pet tisoč dolarjev nagrade sta ponudila dva čikaška lista in nadaljnjih pet tisoč dolarjev Jakob Franks, oče dečka.

VELIKANSKI POŽAR V NEWARKU.

V Newarku, N. J., je do tal pogorel stari Windsor Men's Hotel. Dosedaj so dobili šest trupel.

Najbrže znaša število vseh po nesrečenih petnajst.

COOLIDGEOVO ZDRAVSTVENO STANJE.

Washington, D. C., 25. maja. — Predsednikovo zdravstveno stanje se je obrnilo precej na boljše, prehlad pa še ni izginil popolnoma.

Popoldne je govoril na narodnem pokopališču v Arlingtonu v spomin žrtvam, ki so padle v Državlanski vojni.

nec glede pištol, prejšnji policijski poročnik, ki bo skušal omajati profesorja Whittier, da niso mogle biti kroglice, ki so ubile Mrs. Bauer, izstreljene iz nobene drugega revolverja kot iz Hoffmannovega.

15-LETNI UČENEC JE UMORIL UČITELJICO

Petnajst let stari Roland MacDonald je ustrelil učiteljico ter zakopal njeno truplo v plitev grob. — Ni znano, kaj ga je napotilo k temu koraku.

Ellsworth, Maine, 27. maja. — Petnajst let stari učenec Roland MacDonald se je postavil za grm na Maine-Amherst cesti, počakal v zasedi na devetnajst let staro lepo učiteljico Lujizo Gerrish ter jo ustrelil s puško.

Vse to je priznal uradnikom potem ko so mu dali cigareto, katero je kadil popolnoma hladnokrvno.

Uradniki so ga nato odvedli na mesto, katero je označil in tam je hladnokrvno pokazal, kako je izvršil zločin.

Ni pa hotel povedati, zakaj je ustrelil dekle. Svojemu priznanju je dostavil naslednje: — Ko je padla učiteljica mrtva na tla, je zavlekel njeno truplo v grmovje. Nato je šel domov, kjer je legel v posteljo ter trdno spal.

Naslednji dan se je vrnil na porzišče umora, zavlekel truplo na neko polje ter ga zakopal v plitev grob, katerega so oblasti našle deset ur pozneje.

Lopato je ukradel. Ko je zakopal svojo žrtev, jo odšel domov. Dečka so pridržali radi premišljenega umora in njegovega dva let mlajšega brata kot važno pričo.

Več ur je bil izpostavljen najhujšemu križnemu zaslišanju, a ni hotel ničesar priznati. Naenkrat pa je vzkliknil: No, radi mene. Dajte mi cigareto in vse vam bom povedal.

Kadil je mirno cigareto ter navajal podrobnosti strašnega dejanja z navdušenjem, kot da pripoveduje o kakem ribiškem izletu.

— No, v sredo zvečer sem vzel očetovo puško ter čakal na samotnem mestu. Gotovo, ustrelil sem jo.

Opisal je, kako je prijel truplo, ne da bi gledal, če je kdo na cesti, ter ga zavlekel v grmovje.

Vprašanje, zakaj jo je ustrelil, je odgovoril: — Ne vem. Videl sem jo prihajati po cesti ter sklenil ustreliti jo. To je vse, kar morem reči.

Fant je telesno in duševno slabo razvit, a prekan. Natančno je pokazal uradnikom mesto, kjer je stal, ko je oddal smrtonosni strel.

Ugotovilo se je, da je obiskoval Pershingovo šolo in da je zastal v učenju. Miss Gerrish je bila njegova učiteljica ter ga je večkrat karala.

Se bolj važna pa je ugotovitev, da je rad mučil kokoši in jagnjeta.

On je najstarejši sin čelnarja Bell MacDonalda. V prostih urah je delal pri nekem Williamsu, kjer je stanovala Miss Gerrish. Vedno se je spodobno obnašal proti njej.

TEKOM IGRE GA JE ZADELA STRELA.

Krakov, Poljska, 27. maja. — Tekom baseball igre je zadela strela nekega petnajst letnega fanta. Trije njegovi tovariši so bili omamljeni.

MOST PREKO LOIRE SE JE PODRL.

Nantes, Francija, 27. maja. — Dva srednja stola mosta, ki vodi v tukajšnji bližini preko Loire, sta se porušila. Vse mesto je brez plina, vode in elektrike.

Le čudnemu slučaju se je zahvaliti, da ni bil nihče poškodovan.

BURNE SCENE V NEMŠKEM RAJHSTAGU

Komunistični poslanci so peli "Internacionalo", nacionalisti pa "Deutschland ueber Alles." — Obe stranki sta hoteli druga drugo prekriti. — Predsednikom je bil izbran Bock, ki je najstarejši član poslanske zbornice. — Ludendorff v past. — Pruski minister je imenoval komuniste krvne pse in svinje.

Berlin, Nemčija, 27. maja. — Danes se je vršila otvoritvena seja nemškega državnega zbora. Doseči pa ni bilo mogoče ničesar zatražen velikanskih kravalov, ki so nastali takoj po otvoritvi.

Komunisti so začeli peti "Internacionalo", Ludendorffovi pristaši so jim pa odgovorili z znano kajzersko himno "Deutschland, Deutschland ueber Alles".

Takoj ko je bil prečitana seznam novih poslancev, se je petje začelo. Peli so tudi gledalci na galerijah.

Začasnim predsednikom je bil izvoljen najstarejši poslanec Bock.

Ker mu ni bilo mogoče napraviti reda, je vzel klobak ter odšel.

S tem je bila seja avtomatično končana.

Pred rajhstagom je bilo dvesto policistov, nad sto jih je bilo pa razpostavljenih po stopniščih in hodnikih.

Ludendorff je bil objavljen, da ga ne bo k otvoritveni seji. Kljub temu so ga pa kmalu opazili sedečega v neposredni bližini grofa Revetlowa in von Tirpitzja.

Ko je bilo prečitano Ludendorffovo ime, so pričeli komunisti zvižgati. Eden je skočil k njemu ter mu pomolil pod nos črne naočnike rekoč: "Tukaj so vaši naočniki, gospod Lindstroem."

Kot znano, je bil pobegnil Ludendorff leta 1918 na Švedsko. Bežal je pod imenom Lindstroem ter je nosil črne naočnike.

Nekateri so kričali: "Živel", drugi so se pa drli: "Ven z njim!"

Ob čitanju Tirpitzovega imena se je nekdo oglasil: — "Kje so vaši podmorski čolni?"

Poslanec Severing, ki je pruski notranji minister ter ima v svoji oblasti vso policijsko silo, je kričal na komuniste: "Prokleti krvni psi! Sram vas bodi, prašči!"

Kljub temu, da so se narodni socialisti in komunisti zmerjali na vse mogoče načine, so soglašali, ko je prišlo na program prvo vprašanje.

Obe stranki sta namreč kričali: "Oprostite politične jetnike."

Po prečitaniu imen novih poslancev, je bil prečitana program.

Kot prva je imela priti na vrsto razprava glede Dawesovih priporočil. Komunisti so pa zahtevali, naj se najprej razpravlja o komunističnih poslancih, ki trpe v ječi.

Zahtevo komunistov je podpirala tudi Ludendorffova stranka, ker je tudi par njenih pristašev v zaporu.

Ko je izjavil predsednik, da so prečitana imena vseh poslancev, so komunisti zakričali: "Dobro, čreda, je torej zbrana v hlevu."

Berlin, Nemčija, 27. maja. — Predsednik Ebert je naprosil danes ob petih popoldne kanclerja Marxa, naj stvori nov kabinet.

Prej se je še posvetoval z voditeljem nemških nacionalistov dr. Hergtom in voditelji nekaterih ostalih strank. Komunistično stranko in stranko ekstremnih nacionalistov je enostavno ignoriral.

Danes se je sestal državni zbor. Med navzočimi je bilo opaziti Klara Zetkin, generala Ludendorffa in Bismarckovega vnuka.

Marxov kabinet je vsled tega odstopil, ker mu ni bilo mogoče storiti meščansko koalicije, ki bi delovala v soglasju z novim državnim zborom.

BOLJŠE JE, ČE IMA ŽENSKA ZAKRIT OBRAZ.

Carigrad, Turčija, 25. maja. — Izza novega leta se je poročilo 7000 parov. Ločilo se jih je pa 9000. Neki list je temu poročilu hudomušno pristavil: Dokler so imele turške ženske zakrite obraze, je bilo število razporek jako malenkostno. Ko so pa začele odkrivati obraze, so razporeke na dnevnem redu.

POGREB UGLEDNEGA BOLJŠEVIKA.

Moskva, Rusija, 28. maja. — Včeraj so tukaj pokopali z velikimi svečanostmi načelnika boljševiške tekstilne industrije Victorja Nogina.

Komunistični kongres, pred katerim bi imel Nogin prečitati svoje dolgo poročilo, je bil na dan pogreba odgojen, in vsi člani so se udeležili sprejema.

Noginovi družini je izrazil brzojavno svoje sožalje ameriški senator Borah.

VELIK VIHAR NA JUGU.

Jackson, Miss., 27. maja. — Enajst oseb je bilo ubitih, štiri in dvajset poškodovanih in povzročena je bila velika materialna škoda v celi seriji viharjev, ki so obiskali južni Mississippi tekoma večerajšnjega večera ponoči.

Poročila iz Brook Haven so ugotavljala, da je bilo osem ljudi, živčih v majhnem kraju Johnson Station, ubitih in dvajset nadaljnjih poškodovanih, ko je tornado naravnost uničil naselbino.

V nekem nepotrjenem poročilu se glasi, da je povzročil vihar veliko materialno škodo v Summit, v bližini Brook Haven, vendar pa se ne poroča, če je bilo zaznamovani tam kake izgube življenj. Vse brzojavne žice, vodeče v prizadete kraje, so bile pretrgane in vsled tega, je bilo nemogoče dobiti posameznosti.

Trije črni so bili ubiti in dvajset nadaljnjih je bilo poškodovanih v prvem tornadu.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$13.40 2000 Din. — \$26.60 5000 Din. — \$66.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavezi".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir — \$ 9.90 300 lir — \$14.55
500 lir — \$23.75 1000 lir — \$46.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opotiji in Zadru.

Za polnjatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; ta tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
52 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4687.
Glavna zastopstvo Jadranske Banke.

Pod krivo jelko. Spisal Peter Bohinjec.

(Povest iz časov rokovnjačev na Kranjskem.)

(Nadaljevanje.)

Tako vest je prinesel hlapec neznanim in vendar znanim rokomačom. Sporočil je namreč ekspoitu Janezu Čemažarju, kakšni gostje se napovedujejo. Duhovnik nekoliko pomisli, odslavi hlapec in ukaže takoj prižgati luči pa vseh oknih romarske hiše. Tako bodo roparji menili, da je romarjev dosti in si ne bodo upali vlomiti v cerkveno hišo. In tako je tudi bilo. Zvijala se je posrečila. Plašarji so zrlj skozi okno na romarsko hišo, vse je bilo razsvetleno. Ostali so v mežnariji, jedli in pili in so postajali dobre volje.

"Urša, le prinesi še eno mero. Nič hudega ti ne bomo naredili. Samo napasti in napojiti nas moraš. Ta-le kurja taca' je prinesel dve kuri v dar sv. Joštu. Tam-le doli na Knenarjevem gradu sta se mu tako dobrikali in ponujali, da se jih je moral usmiliti. Pa njih napravi za večerjo. Dober obliček je vselej obrovoljen," govori Bresa.

"Se zgodi," odgovori Urša z debelim glasom in odhiti v kuhinjo.

"Veš, Taca, jaz že ne grem več v župnišče. Ko je bil pri sv. Joštu se gospod Frone, suh, majhen mošček, tisti, ki je pri oknu oporo delal sva šla nekako k njemu s Polonjekom po denarje. Malo počakajta, pravi gospod, da grem iskat denarje v drugo sobo. Midva greva za njim, ker ga ni bilo tokaj nazaj. A glej ga dedec! V rokah je držal črne bukve. Midva se začneva potiti. Stala sva kakor priklenjena in se nisva mogla geniti. Pogledam skozi okno in kaj zagledam? Sam vrag je gledal skozi okno. Midva pa jo hitro pobereva, kar so naju noge nesle," skone Travnov Janez.

"In kakšen je bil vrag?" povpraša Bresa.

"Jezik je imel rdeč in dolg, kakor moja roka," nadaljuje Travnov. "Rogovi so bili ovnovi, pa mulec, ker ni imel brade. Pač pa je imel vrat povit s svojim repom."

"Ali ta gospod, ki je zdaj, ta Selčan nima take moči kakor gospod Frone," reče Tačman.

"E, kaj se boš bodel z vragom? Črn je eden kakor drugi," ugovarja Polonjek.

"Najboljši plen je v cerkvi. Tam je vse dragoceno," pravi spet Travnov.

"Ti že veš, Janez, ki si nekdanj po cerkvah svetnike dolbel," pristavi Tačman.

"Res je. Zato je najbolje, da vlomimo v cerkev in vzamemo monštranco."

"Velja," potrjuje Vranje. "Ko se napijemo in najemo, odrinemo. Ti, Janez, pojdi na stražo. Izpij in odlazi!"

Duhovnik Janez Čemažar je med tem hodil po sobi in kukal skozi okna. Nič več se mu ni zdelo nevarno in je začel počasi luči ugasovati. Suha, majhna njegova postava je gledala živo izpod čela, poskalo z očmi vse kote cerkvene hiše, a ni opazila Travnovega Janeza, ki je plazil za hlevom in stopical okrog zvonika onkraj cerkve sv. Jošta. Pač pa je opazil ostale plašarje, ki so odšli precej veseli iz mežnarije. Brezskrbno je zaspala Benedekova vdova, hlapec je že smrčal v hlevu, a tudi gospod Janez je ugasnil zadnjo luč ter odšel k počitku.

Bila je temna noč. Soparno je bilo ozračje in pričakovati je bilo nevihte. Grmelo je v daljavi in bliski so švigali po zraku. Huda ura se je približevala.

"Še Bog nam gre na roko," zamrmra Tačman in udari pa železni mreži, kolikorkrat se je zabliškalo. Ugoden je bil grom, ugoden je bil blisk za delo vlomiljev in preden so se oblaki razdelili, je že Vranjek poskočil po Tačmanovih ramah na okno prezbiterija. Drug za drugim poskačejo skozi okno v cerkev. Brez strahu porine Vranjek močno dleto za vrata tabernaklja. Polonjek pa dvigne dur v zakristijo in začne stikati po omari. Vse je bilo tiho, samo škripanje tečajev in premikanje predmetov se je čulo. Votel odmev se je razlegal po cerkvi in brlela je večna luč, ki sije na glavo dobrih in hudobnih.

Tabernakljeva vrata so zajela, zaškrpala in se otprla. Vranjek seže hlastno po monštranci, odpre lunalo in stresle svetlo hostijo na oltar. Tudi Tačman seže po ciboriju in stresle sv. hostijo po tabernaklju. Tam iz zakristije pa prinese Polonjek v roki dva keliha.

Spet zastoiče belež na steni, zazveni zlato na svetlih posodah, roparji poskačejo na plan in izginijo za Plečem v temnem gozdu.

Vse tiho. Tudi blisk je prenehal, le večna luč je brlela dalje in se utrinjala, kakor bi solze točila nad božjim ropom.

Iz oblakov pa je padal gost dež. Rokovnjači so kleli, ko jih je dež namakal, stolkli so svete posode sredi gozda in si plen razdelili. Vranjek si je pridržal celo lunulo.

"Odrinimo," veli Vranjek in roparji odidejo urnih nog proti Strmolam, skalnati pečini v besniškem gozdu. Samo Vranjek krene proti Bistrici, koder ga je čakal Mejačev Štefan iz Naklega.

Bistrica je bila plitva in sezuvši čevlje jo prebredeta pri Krčevem mlinu.

Cedilova Franca iz Žej je bila dekle velikih, svetlih oči, nad katerimi so visele dolge, črne obrvi. V te oči se je zaveoval Mrčanov Lovrenc iz Spodnjih Dupelj. Gregorjev Andrej ga je spremljal na nočnih potih, ko je hodil odkrivati srce svetlooki Franci. Marsikatero noč sta prehodila tisto poljsko pot čez Nasovce proti Žejam.

Tisti večer sta bila na ponočni straži gospodarja Orca in Lužar iz Spodnjih Dupelj. Tavalata sta pa

vasi, pa tudi izven vasi. Nista zgrešila ponočnih vasovalcev, ki sta korakala proti Žejam. Za Knenarjevim barom srečata dva znana obraza, Vranjeka in Mejačeva Štefana.

"No, Lovrenc, ali greš spet stezo gladit do Francinega okna?" se oglasi Štefan.

"Res je, Štefan! Ali ne vem, če jo bom gladil še dolgo časa? Hrvatov me zalezuje in zadnjič toliko da me ni opazil po glavi s kolom."

"Nič se ne boj, Lovrenc!" ga štefan ojačuje. "Če bo sila, priskočiva midva na pomoč. Ti pa že veš, Andrej, kaj ti je storiti."

Dupljanska fanta odkorakata dalje in ne opazita ponočnih stražnikov ki sta tičala za grmovjem. Nebo je bilo oblačno, meseca ni bilo, dež je že ponehal, trava je bila rosna...

Vranjek in Mejačev se stegata za mejo, premočena od dežja.

"Merčunu ni ljubo, da je pod najino oblastjo. A naj se le vda v božjo voljo," reče Vranjek.

"Saj je stari Mrčun tudi bolj pohleven, odkar je napravil gonjo zoper rokovnjače," odvrne Štefan. "Kesa se, da je šel na led tržišču komisarju. Ta se lahko znaša nad nami, ali Mrčun je le v naših rokah, dasi je župan."

"Mrčun mene malo skrbi. Ali Ožbolt Boltarjev, ta je naš najhujši nasprotnik. Temu bomo morali še štrno mešati. Tisti Klanskov Miklavž je njegov najiskrenejši prijatelj. Dejal je, da hoče mene s pota spraviti, preden se vrne na Jezersko."

"Kaj ti hoče? Le pusti, da se Ožbolt oženi. Potem bo takoj izginil iz Dupelj."

V tem sta ponočna vasovalca že izginila med žejanskim sadnim drevjem. Gregorjev je zastal za vasjo in stražil. Njegov tovariš pa je že trkal na okno in klical Cedilovo Franca.

Porosile so se železne mreže na oknu, Lovrencove ustnice so zažugale, velike oči žejške deklice so gledale sanjavo skozi okno. Beseda je dala besedo in vasovalce je ponavaljal pesem, ki je bila že tolikokrat zapeta, odkar hodi človeški rod po zemlji. Zamaknil se je v svetle oči, zamislil se je v srečo prihodnosti, srce je plavalo v ljubezni.

"Ali te imam, lesnika dupljanska!"

Te besede so veljale Andreju, ki je slonel za skladvonico drv za sosedovo hišo. Andrej ni bil pripravljen na napad od zadaj in vzkliknivi: "Lovrenc, beži!" se spusti v beg. Mrčanov se je poslovlil na kratko, ppskočil čez okrajo in zbežal. Polena so letela za njima, da je cesta odmevala...

Ko ubežnika pritečeta iz vasi, pobere vsak svoje poleno. Hipoma se Gregorjev ustavi in stopi za bližnji grm. Čul je, da nekdo pokajšuje.

Ponočni preganjalci zapodi še zadnje poleno za bežečim ljubimecem in se ustavi. V tem hipu skoči Gregorjev izza grma in udari prisleca po glavi s polenom. Vendar udarec ni bil tolik, da bi ga o-mamil. Preganjalec se zažene v napadca in ga podere na tla. V tistem trenutku ga udari nekdo s kolom, da je omahnil.

"Ali poznaš Gradovega Andreja?" povpraša samozvestno dupljanski rokovnjač v krvi ležečega žejanskega fanta.

"Andrej, kaj sem ti naredil?" odvrne na tleh ležeči ranjenec. Kol za kolom pada po njegovem telesu, dokler ga ne pahnejo s ceste v breg, da se je zakotaljal v dolino.

"Lovrenc zdaj boš imel mir! A glej, da me tudi ti pustiš pri miru!" deže Vranjek in odide s Štefanom.

Tudi Mrčunov in Gregorjev se vračata proti domu s težko vestjo, da sta skrivna umora.

"Oživel menda Hrvat ne bo!" izpregovori Gregorjev in se ozre, kakor bi se bal, da zagleda mrtveca za sabo.

"Molči kakor kamen!" odvrne Mrčunov. "Kar je, pa je. Pa naj pusti poštene ljudi pri miru. Kar je iskal, to je našel. Umora midva nimava na vesti. Jaz ga nisem nikoli udaril po glavi."

"Jaz tudi ne, Lovrenc!" pristavi Gregorjev in se vnovič ozre proti bregu nad Krčevim mlinom. "Poglej, ali ni to Hrvatov? Ali je živ ali je duh njegov?"

"Beži, beži, tebi se zdi! Hrvat je že našel, kar je iskal, in naj počiva v miru."

Za Boltarjevimi plotom stopita v vas. Za uljnikom sta stala ponočna stražnika in poslušovala. Pri Boltarju je bila še luč. Pripravljali so za svatbo. Ponočnjaka vstopita.

"Ožbolt, prinesi ga bokal, da pijemo na tvoje zdravje!" izpregovori Mrčunov.

"In na tvoje zdravje tudi, Lovrenc!" odgovori Boltarjev hlapec.

"Kaj se ti mara, Ožbolt, ki imaš Jerico že v malhi. Jaz bom pa še čakal, da se postaram. Hrvat mi dela zgago, da si ne upam več v Žeje."

"Le potrpi! Jaz sem čakal štirinajst let." Ponočna straža vstopi.

(Dalje prihodnjič.)

NOVE VESTE ZASLUŽEK

Številni so načini, kako služijo dijaki višjih šol denar. Alfonso Tyler pa je našel metodo, katere se menda ni še nikdo prej poslužil. Podpisal je kontrakt, da bo ujel dvesto kresnic, katere bodo uporabili na biološkem departmentu zavoda, v avto-zaključku.

O rabljih in usmrčenjih.

Francoski rabelj je bil izvanredno uljuden s svojimi žrtvami. Tragikomičen dogodek tik pred usmrčenjem. — Velika reklama par sekund pred smrtjo.

Med rablji je bil najbolj znamenit pariški mojster Jules Doybleres, ki je izvrševal svoj poklic pred približno 40 leti. Bil je v svojem poslu neprekosljiv vešak in znan po vsej Evropi. Ko je leta 1897 opustil svoj poklic, je napisal memoarje, iz katerih je razvidno, da je hotel postati najprej krojač, pozneje se je pa premislil ter se odločil, da bo mesto sukna, rezal človeške glave. Zanimivo je, da je bil Deybleres napram delinkventom, katere je obglavljaj, vedno poln takta; celo že ko je prvič stopil k gilotini, da izvrši svoje opravilo, je prosil obsojenca naj mu oprost, če bi se mu delo ne posrečilo gladko in hitro, ker mora upoštevati, da je komaj začetnik. Pokazal pa je tudi že pri tem prvem slučaju, da ima za rabeljski posel izbornen talent.

V januarju leta 1910 so pisali ameriški listi o zanimivem slučaju pri izvrševanju neke smrtne kazni. Na smrt je bil obsojen neki črnc in vse je že bilo pripravljeno, da se kazen izvrši. Tedaj je državni pravdnik, ki je bil seveda navzoč pozval rablja, da opravi svoj posel, temu pa se je dogodilo nekaj čudnega, prej nepoznanega: obsojenec, ki je bil lep, mlad dečko, se mu je prišel smiliti in sklenil je, da ga poizkusi rešiti. Obrnil se je k državnemu pravdniku in rekel: "Oprostite, ni mi mogoče izvršiti smrtne kazni; že dolgo nisem usmrtil nobenega kaznjence, zato sem popolnoma pozabil, kako se to napravi". Izvršitev smrtne kazni se je morala radi tega seveda odgoditi in ker je rabelj tudi pozneje vztrajal pri svojem izgovoru, da je svojo "umetnost" pozabil, je moralo sodišče iskati drugega rablja. Predno je sodišče našlo drugega, je pa obglavljenje bilo v Zdr. državah opravljeno in uvedena smrtitev potom elektrike in ker je bil črnc obsojen na "obglavljenje" in ne na veljavno "usmrnitev potom elektrike", obsodba ni bila več veljavna in obsojenec je bil pomiloščen in nazadnje izpuščen. Rabelja se je res posrečilo rešiti črnca.

"Daily Telegraph" poroča o sledenem skoro čisto sličnem slučaju: V nekem mestu je bil obsojen na smrt nek zločinec. Ko bi bil moral rabelj izvršiti smrtno obsodbo, ga naenkrat ni bilo na določen kraj, mesto tega pa je poslal državnemu pravdniku pismo, v katerem je sporočil, da je star že 60 let in da radi tega čuti, da ni sposoben več za tako delo. Izvršitev kazni je morala biti radi tega seveda odgodena, vendar ta zločinec ni imel take srce, kakor jo je imel on črnc, kajti sodišče je naročilo drugega rablja in ta je svoj posel izvršil brez ugovora.

Pred dvajsetimi leti se je dogodil pri izvrševanju neke smrtne obsodbe v Parizu zanimiv dogodek, ki sicer ni v nikaki neposredni zvezi s psihologijo rabljev, je pa vendar vreden, da ga tu omenimo. Zločinec, ki je bil obsojen na smrt je že stal pred gilotino na vzvišenem mestu na nekem trgu in desetisoči ljudi so čakali, kdaj ga rabelj postavi pod sekuro in mu odseče glavo. Takrat je nanadoma stopil k državnemu pravdniku nek eleganten gospod, spregovoril z njim par besed, se obrnil na to k rablja in naposled k obsojencu in ga vprašal tiho, če bi bil pripravljen predno ga usmrte, storiti mu malo uslugo, za katero bo dobila njegova družina tako nagrado, da bo lahko mirno živela in brez skrbi za vsakdanji kruh. Obsojenec se je začudil in ni si mogel razložiti, kakšno uslugo naj bi on še lahko napravil, ko vendar sadiji pred rabljem in so njegove sekunde štete. Neznane se je sklonil še bližje k njemu ter mu nekaj pošepetal v uho. Na to je rabelj postavil obsojenca pod gilotino in v momentu, ko se je pri-

pravil, da je izpusti, je obsojenec zaklical na ves glas, tako da ga je slišala vsa nešteta množica: "Vedite vsi, da je čokolada 'Suchard' najboljša na vsem svetu!" Rabelj je izpustil gilotino in glava je odletela. Neznaneec je bil zastopnik čokoladne tovarne "Suchard" in je tako napravil izborno reklamo za svoje podjetje, kajti časopisi vsega sveta so pisali o tem.

Napoleon — potomec morskih roparjev.

Vsemogočni diktator sveta, revlucni francoski cesar Napoleon, ki velja za francoskega narodnega junaka, je nekam temnega izvora. Doslej so mislili, da so bili njegovi predniki italijanski plemiči. Toda zadnje štev. "Revue des Etudes Napoleoniennes" vračajo vse te domneve in dokazujejo z lastnimi Napoleonovimi besedami, da tem domnevam sam ni verjel. Nasproti temu izraža avtor članka domneva, da so bili Napoleonovi predniki grški pirati (morski roparji). Leta 1678 je prišel na toskanski dvor mlad Grk Kalimeres Buonapart. Drugo ime je italijanski spreved grškega imena. Istočasno so se pojavili na Korziki drugi Grki z istim imenom. Cesarjev oče je baje dobro vedel za svoje grško pokolenje, a je skrival to pred svojim sinom.

Pri telefonu.

A. — K gospodu pri telefonu: Prosim, dovolite da tudi jaz uporabim telefon. Že deset minut stojite pri telefonu ne da bi črhnil besede.

B. — Moja žena govori.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service — Jugoslav Branch.)

OTROCI V FEDERALNIH SODIŠČIH.

Vse zvezne države razun dveh so uvedle posebna mladinska sodišča (juvenile courts) za dečke in deklice. Vse države razun ene sprejele glede kaznovanja otrok takozvani preizkuševalni sistem (probation) ki odpravlja običajni zapor za mladinske kršitelje zakona in jim nudi prihod, da se poglobljajo pod večjim nadzorstvom posebnih sodnih uradnikov, takozvanih "probation officers".

Naši federalni zakoni pa ne de-

lajo nikake razlike med odraslimi in otroki. Fantalin, ki pošilja po železnici izven državne meje, ne da bi plačal voznine, oziroma na kak drug način krši federalni zakon, mora v zmislu zakona biti kaznovan na isti način, kot odrasli človek.

Sedaj pa je bil predložen in priporočen kongresu zakonski načrt, ki naj uvede probacijski sistem za otroke tudi v federalnih sodiščih.

OTROŠKO DELO TUKAJ IN DRUGJE.

Federalni otroški urad (U. S. Children's Bureau) se največ pogteguje, da se sprejme dodatek (amendment) h konstituciji, ki naj omogoča federalno uravnanje otroškega dela. Da je skrajni čas, da se enkrat odpravi srnoma otroškega dela, je razvidno iz sledeče objave urada:

V zmislu poročila pravnškega odseka poslanske zbornice kongresa, ki priporoča, da se sprejme amendment glede otroškega dela, enajstotica zveznih držav je že uveljavila zakone, ki prepovedujejo delo otrok pod določeno starostjo; ta starost je najmanj 14 let, neke pa je postavljene tudi višji minimum starosti. Zdržene države pa nimajo nikakega minimuma. Le malo zveznih držav prepoveduje nočno delo za dečke in deklice pod 18. letom, pač pa vsaj 14 inozemskih dežel to prepoveduje. Kitajska določa osemurno delo kot dnevni maksimum za otroke pod 17. letom in

Indija šesturno delo za otroke pod 15. letom. Združene države pa nimajo nikakega zakona v tem pogledu, ki naj velja za vso deželo; enajstotica zveznih držav dovoljuje 9 do 11 ur dela na dan za otroke pod 16. letom in ena zvezna država sploh nikakor ne omejuje koliko ur naj dela otrok.

Veselite se vdrgnenja s PAIN-EXPELLERJEM. Po trdnem dnevnem delu si nadrgnite roke, noge in hrbet. Človek, ki dela z mišicami, ne sme biti bolan. Urte se vedno. Poskusajte vdrgnenje s Pain-Expellerjem. Pain Expeller ohranja zdrave ljudi pri zdravju! 35 in 70c. steklenica v lekarnah. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano ..	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glazbene Matice. Zbori za štiri moške glasove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi ..	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

O ŽENSKI, KI JE BILA ...

Roman. — Spisal O. Soyka.

Poslovenil J. T.

(Nadaljevanje.)

Kljub temu je bila pa vsa stvar tako silno enostavna. Ob bellem dnevu so pobegnili trije, kojih natančni opis je bil oblastim popolnoma znan. Opise so brzojavili sodnijskim oblastim vseh dežel.

Toda v katero smer so krenili? Po kateri cesti je vozil velik avtomobil profesorja Wolframa? Kje so se ustavili begunci? Ali so se skupaj, ali so se že ločili? Tako se je glasilo vprašanje za vprašanjem, odgovora pa ni nihče vedel.

Oblasti bi bile morda dosti bolj uspešne, če bi jim ne šlo toliko za zasledovanje kot pa za cilj, kojega namen je bil beg.

O Wolframu in Merryju so domnevali vse mogoče. Oba sta bila ugledna in spoštovana državljana. Na njunem življenju ni bilo nobenega madeža. Najbrže se nista dolgo časa pripravljala na to pustolovstvo. Načrti so morali biti napravljeni ob pričetku obravnave.

Preiskovali so naprej ter pronašli, da je bilo vse zamišljeno v oni noči pred nameravanjem usmrčenjem.

Oblasti so ugotovile sledeče:

Merry je bil sin jako bogatega očeta. Že v zgodnji mladosti se je osamosvojil ter se posvetil gledališču. Oče ni imel ničesar proti temu. Živel je v sijajnih razmerah, ker ni bil odvisen od plače, katero je dobival kot igralec.

Zelo zanimivo je bilo pa naslednje dejstvo: pred kakimi desetimi leti se je seznanil z Evi Dagmar. Jako je bil zaljubljen vanjo, pa se je vsa stvar razdrila in Evi Dagmar se je poročila z bogatim bankirjem Morsinijem.

Tista ljubavna zgodba je bila pa že zastarela. Dognali so, da Merry in Evi nista zadnjih osem let nikdar govorila in se sploh videla nista. Domevali so, da je Evi trdna volja izbrala slabšega Merija za posredovalca, da si nabavi močno orodje v osebi Eriha Wolframa.

Tudi o Wolframu se je marsikaj izvedelo. Bil je sicer vsenčistiški profesor, poleg tega se je pa pečal z različnimi drugimi stvarmi, ki niso bile v soglasju z njegovim proforskim poklicem.

Znana mu je bila zgodovina človeštva, zgodovina vseh narodnosti, posebno študija je pa posvetil eni sami osebnosti. Ta osebnost je bila ruska cesarica Katarina II., ki ima v zgodovini pritevek Velika.

S to zgodovinsko osebnostjo se je bavi dosti več kot pa z vso ostalo zgodovino.

Katarini II. je bilo tudi posvečeno vse prvo nadstropje njegove hiše. V njegovi spalnici sta bili dve sliki cesarice. Prva jo je predstavljala v zorni mladosti, druga pa kot žensko, ki je bila na višku svoje slave.

V knjižnici so bile same knjige o Katarini II., veliko število rokopisov, ki so se nanašali nanjo in dosti predmetov iz njene zapuščine.

Oblasti so se pa za to jako malo menile. Nikomur pa ni padlo v glavo, da bi primerjal Wolframovo stanovanje z Morsinijevim zgodovinskim kabinetom, ki je tako presenetil vse, kateri so se udeležili obravnave proti Evi Morsini.

Četrto poglavje.

Vse je bil kot začarano.

Ali so begunci res postali nevidni? Kako jim je bilo mogoče ujeti zasledovalcem, kje so se skrili, da ni bilo ne duha, ne sluha o njih? Avtomobil, kojega sledove je iskalo na tisoče ljudi, je prevozil vse mesto počez ter nadaljeval svojo vožnjo po deželni cesti ter dospel po poldrugi uri v profesorjevo poletno vilo.

Te tri osebe, kojih opisi so bili sporočeni policijskim oblastim vseh dežel, kojih slike je bilo videti v vsakem ilustriranem listu, te tri osebe so živele dva meseca, čisto neovirane in nenadlegovane v omenjeni vili.

Posluževali se niso nobenega nadnaravnega pripomočka, kajti s tem položajem niso vnaprejšnj računale in se niso pripravile nanj.

Strah, da bi jih kdo izsledil, je popolnoma izginil.

To dejstvo bo morda kdo smatral za blazno fantazijo. Pa je bilo v resnici tako.

Sila, ki jih je ščitila, je bil slučaj. Treba je seveda dognati, katera sila povzroča slučaje in katera jih vodi. Možnosti slučaja so brezmejno in vseobsegajoče.

Wolfram ni vozil svojega avtomobila po najbolj prometnih ulicah. Kljub temu je pa moral iti na treh mestih mimo stražnikov.

Bilo je ob sedmih zjutraj, prometa na ulicah še skoraj nič. Velik Wolframov avtomobil bi moral vzbujati splošno pozornost.

Vsi trije stražniki so pa izjavili, da so imeli posla z branjenci in branjevkami ter da ni nihče izmed njih videl avtomobila.

Eno uro je vozil avtomobil po deželni cesti ter nato zavil na stranpot, vodečo proti gradiču podobni vili, ki je bila že pet let zaželežena v zemljiški knjigi kot Wolframova last.

Tekom poletnih mesecev je ponavadi v nji stanoval. In tistikrat je bilo v vili precej živahno.

Wolfram je bil jako strasten lovec ter je tudi svoje prijatelje vabil na lov. Pozimi je bila pa vila zapuščena.

Oskrbnik, ki je stanoval v sosednjem mestu, je imel nalogo sempatam pogledati, če je vse v redu. Vrtnar Rezen je stanoval s svojo mlado ženo v mali hišici na vrtu.

Wolfram je sklenil, da se tukaj ustavi ter preskrbi vse potrebno.

Vrtnar ni imel nobenega telefona in vsled tega ni bilo domnevati, da je bil že vnaprejšnj obveščen.

Bivališče je bilo pa le začasno. V prihodnjih mesecih je bila pa vila priča čudnih dogodkov in vsled tega je treba nekoliko natančneje opisati položaj.

Wolfram je bil izpremenil stari grad v svoje poletno bivališče. Spodaj je bila velika dvorana, v kateri je bilo vse polno lovskih trofej: pušk, jelenovih rogov, lovskih torb in pokrajinskih slik.

V dveh nadstropjih sta bili po dve veliki sobi in par manjših spalnic. Pod streho sta bili dve sobici, kjer je stanoval poleti Wolframov služabnik.

V vrtnarjevem stanovanju je bila kuhinja, kjer se je poleti kuhalo tudi za gospodo.

Do mesta z malo železniško postajo, je bilo pol ure s konjem. Mestee je ležalo proti vzhodu za gozdnatim hribočkom. Ostale tri strani je tvoril temen gozd.

Avtomobil se je stavil krog poldevetih zjutraj pred letnim bivališčem.

(Dalje prihodnjič.)

IZBORNI PLAVAČICI

Slika nam predstavlja dve najboljši ameriški plavačici. Na levi je Aileen Riggan stara osemnajst let, na desni pa Helen Wainwright.

Izpred sodišča.

Oprostitev sirote.

16letna sirta brez staršev, Antonija Pogačarjeva iz Spodnjega Otoka, ki živi pri svojem varuhu Mlakarju, je bila obtožena, da je ukradla sosedovim lonce mošta. Mlakarjevi so se svoječasno s svojim sosedom Vestrom prav dobro razumeli. Zadnji čas pa so med sosedoma nastali spori, ki se sedaj zaključujejo pred sodnijo. Vestrov si Mlakarjevo rejenko radi tatvaze ovdali. Dekle je bilo pri prvi razpravi obsojeno na teden dni zapora. Proti razsodbi se je dekle pritožilo. Vršili sta se dve vzkljeni obtožnici, pri katerih se je ugotovilo, da so bile razmere med sosedoma tako prijateljske, da so si mošt vedno med seboj ponujali in sprejemali, vsled česar se nikakor ne more ugotoviti hudobnega namena tatvine, tudi če bi dekle lonce mošta res vzelo. Pri drugi vzkljeni razpravi je bila Antonija Pogačarjeva oproščena.

Zaradi psa

Lejze Vidie, znan šaljivec tam od Kranjske gore, se je peljal z vozom na polje. Na poti se mu je pridružil Skumavčev pes. Naj je Vidie psa še tako podil domov, ga ni mogel odgnati ne zlepa ne zgrda. Zunanji vasi sreča Vidie loveca Rudolfa Zupana. Vidie nagovori Zupana: "Glej ga, glej! Taki Skumavčev pes krade kure in jajca, in žena me je prosila, da naj ga spravim od hiše." Po teh besedah je bil Zupan takoj pripravljen streljati na psa, češ, bom videl, ako ga zadenem. Ustrelil je in pes je oblezel. Zupan je spravil psa na svoj dom, porabil kožo za domačo perabo, meso pa za vabo za lisice. Ko je Skumavčeva o tem zvedela, je o la tožila in zahtevala za psa 250 dinarjev odškodnine. Vidie in Zupan sta bila obsojena vsak na 50 dinarjev globe. Vidie je kazen sprejel, dečen se je Zupan pritožil z utemeljitvijo, da je bil uverjen, da ravna Vidie po nalogu Skumavčeve. Vzkljeno sodišče je Zupana oprostilo kazni.

§ 104.

Delavce Ivan Keržič je nahnul Kranju na vlaku vlakovodjo Josipa Intiharja, da ga goljufa in da mu je prodal listek za 2 Din 50 par dražje Keržič je bil obsojen radi žaljenja javnega uslužbenca po § 104 na 10 dni zapora.

Draga korajža.

V Furlanovih gostilni v Vrtiljanah so se speli in kot običajno po sporni stegli. Posebno hud je bil neki Anton Modic, Kovačev, ki je udaril Matijo Apalta tako, da mu je prelomil spodnjo čeljust in roko. Ker je bila takrat cela družba precej dobre volje, sta bila obtožena najprej Bezlaj in Lisica, končno pa se je ugotovilo, da je bil pravi krivec Modic, ki je bil obsojen na dva meseca težke ječe in mora plačati Opaitu 2000 Din za bolečine in druge stroške.

"Auf biks!"

Spri so se v Soteski Lovrene Tič in njegova tovariša France Učakar in Anton Jerman. Klicali so drug drugega z znanim "auf biks" in prekinjanjem. Kljub temu, da Tič ni bil v nobeni nevarnosti, kar je pri obravnavi tudi sam priznal, je pograbil kol ter udaril Učakarja po glavi tako, da je padel v nizko vodo in je obležal 7 ur nezavesten. Drugi dan so Učakarja prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je ostal 14 dni. Tožen je bil Lovrene Tič radi težke telesne prakodbe, katere sodni

zdravnik dr. Travner po tolikem času ni mogel več z gotovostjo ugotoviti. Zato je bil obsojen Tič z omejenim samo na 1 mesec zapora. Plačati pa mora Učakarju 2500 dinarjev za izgubo zaslužke, bolečine in zdravila ter 322 dinarjev za bolniške stroške.

Drag vbodljaj z nožem.

Na Svečnico so pili razni gostje v neki gostilni v Domžalah. Igral jim je neki slepi gacec in Hae je pobiral za godca denar. Pri tem se je sprel z nekim Ivanom Kraljem. Padlo je najprej par klofut, nato pa je potegnil Kralj nož in je sumil Haeeta v desno podleht ter mu je vrezal za 15 cm globoko rano. Može se je zagovarjal s silobranom, česar pa ni mogel dokazati, ker so povedale priče, da je tekel kakih 200 do 200 korakov za njim. Kralj je bil obsojen na dva meseca težke ječe in mora plačati Haeetu 275 dinarjev za razne stroške in 1000 dinarjev za bolečine.

Pobesneli bik v Parizu.

V Parizu se je nenadoma iztrgal iz rok gonjačev bik, ki je zdrvel naravnost v neko trgovino z jajcem in pobil 6000 jaje. No, ta je napravil dosedaj največji "šmorn" na svetu!

Žrtve zverin in kač v Indiji.

Preteklo leto so divje živali in kače v Indiji zahtevale zopet mnogo človeških žrtev. Tigri, levi, leopardi, mrjasei, krokodili itd. so pokončali 3263 ljudi, kače pa 20.690. Kljub temu, da jih zelo zalezujejo, je število žrtev vedno enako. Leta 1922 je bilo pobitih nad 23.000 tigrov in uničenih 58.370 strupenih kač.

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI.

Ker pa je zvezna nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji z znatnimi stroški, smo bili primorani zvišati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1. do \$25. naprej po 4%.

Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj z denarjem razpolaga. Vsled tega pripravljamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakazilu: Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posla) za Zdrženo državo). Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stavi nakazani znesek sopot na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Vred tamošnjih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji naskrat eni in isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obnem z onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tukaj dinarje oziroma lire zlasti, onim, ki bivajo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1. stroški za direktno brzojavo (Cable pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Vsi oni, ki tega oglasa nebi razumeli, naj nam pišejo za natančno pojasnilo ter pripomnijo, v katero državo žele denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK

Razne vesti.

Maksim Gorkij, sovjeti in severski porcelan.

Načelnik petrograjske komune G. Zinovjev je imel na zborovanju učiteljstva petrograjske gubernije referat o proletarski revoluciji in učiteljstvu, v katerem je podal podrobno karakterizacijo razmerja ruske inteligence h kmetu, delaven in h komunistični revoluciji sploh. Posebno pozornost je posvetil M. Gorkemu in povedal o njem med drugim tole:

"Gorkij je eden izmed največjih pisateljev naše dobe, ali nekaj mu brani, da bi razumel pravi razmah naše revolucije in da bi vzljubil njo in njene gibne sile, v prvi vrsti kmečki stan. Za njega je kmet bitje nižje vrste, sicer ne v meščanskem, gospodarskem smislu, ali s stališča kulture. V Petrogradu se je vršilo leta 1918 ogromno zborovanje, ki se ga je udeležilo 20.000 kmetov. Kadar se Maksim Gorkij spomni na ta šod, postane vedno nevoljen, ker so "nekulturni" kmetje, ki so prenočevali v zimskem dvorcu, razbili nekaj sevrskega porcelana. Sicer je pa samo čudno, da niso več teh "loncev" pobili. Gorkij rad ponavlja: Spominjajte se mojih besed, da vam bo muzik nekoč glavno snel. Ali naloga našega pokolenja ni, da bi se bali, kako nam bo muzik glavno snemal, temveč da vzljubimo muzika takšnega kakoršen je, magari nekultiviranega".

Nasprotja v angleški liberalni stranki.

Asquith za, Churchill proti MacDonaldovi vladi. Asquith je izjavil v svojem govoru v Chelmsfordu, da bodo liberalci iskreno podpirali delavsko vladno, dokler se bo držala resnično liberalnih principov, kakor je to storila pri zadnjem svojem proračunu. Ako bi se pa odklonila od teh smetnic, bo morala liberalna stranka varovati svoje principe. Churchill pa je govoril v Liverpoolu in otrok napadel MacDonaldovo vladno, češ da je brez vsakih političnih principov, da je od dne do dne, z rok v usta. Zagovarjal je sodelovanje liberalcev in konservativcev proti socializmu.

Hipnotiziranje žab.

Razne živali otrpnejo, ako jih nenadoma postavimo na hrbet. Tudi pri žabah se to zgodi zelo lahko, kar lahko čim poskušamo. Vzemimo žval med obe roki in jo nato obrnimo. Žaba obleži na hrbtu brez vsakega znaka življenja.

Kretanje parnikov - Shipping News

31. maja: Homeric, Cherbourg; Conte Verde, Genoa; Pres. Harding, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Veendam, Bologno; 3. junija: Cleveland, Cherbourg in Hamburg; 4. junija: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; 5. junija: Belgeland, Cherbourg; Mongolia, Cherbourg; 7. junija: Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Orca, Cherbourg; Hamburg; Geo. Washington, Cherbourg; Bremen; 10. junija: Resolute, Cherbourg in Hamburg; Pittsburgh, Cherbourg; Luetsow, Bremen; 11. junija: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; 12. junija: Columbus, Bremen; 14. junija: Levathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; 16. junija: America, Bremen; 17. junija: Duilio, Genoa; 18. junija: France, Havre; Aquitania, Cherbourg; 19. junija: Lapland, Cherbourg; Stuttgart, Bremen; 21. junija: Chicago, Havre; Homeric, Cherbourg; Saxonia, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Hamburg; 24. junija: Pres. Wilson, Trst; Pres. Harding, Bremen; Canopic, Cherbourg; Bremen; Bremen; 25. junija: Berengaria, Cherbourg; Taormina, Genoa; 26. junija: Zealand, Cherbourg; 28. junija: Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Conte Rosso v Genoa; 31. junija: York, Bremen; Colombo, Genoa.

2. julija: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg; 3. julija: Tyrrhenia, Cherbourg; Minnekahda, Cherbourg; 4. julija: Geo. Washington, Cherbourg; 5. julija: Levathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; München, Bremen; Belgeland, Cherbourg; 8. julija: Resolute, Cherbourg; Hamburg; Orca, Cherbourg; Hamburg; Derflinger, Bremen; Giulio Cesare, Genoa; 9. julija: France, Havre; Aquitania, Cherbourg; 10. junija: Columbus, Bremen; Cleveland, Hamburg; Mongolia, Cherbourg; 12. junija: Berengaria, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Bologno; America, Cherbourg; Martha Washington, Trst; 14. junija: America, Genoa; 15. junija: Pittsburgh, Cherbourg; Luetsow, Bremen; 17. junija: Westphalia, Hamburg; 19. junija: Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Lauffen, Cherbourg; Mount Clay, Hamburg; Stuttgart, Bremen; Duilio, Genoa; 22. junija: Reliance, Hamburg; Seidlitz, Bremen; 23. junija: Paris, Havre; 26. junija: Levathan, Cherbourg; Veendam, Bologno; Albert Ballin, Hamburg; Orca, Cherbourg; 29. junija: Canopic, Cherbourg; Bremen, Bremen; 30. junija: Mauretania, Cherbourg; France, Havre; 31. junija: Zealand, Cherbourg.

HITRO POTOVANJE
v in iz
JUGOSLAVIJE
WHITE STAR LINE
New York — Cherbourg
Homeric 31. maja; 21. junija; 12. julija
Majestic 7. junija; 28. junija; 19. julija
(Največji parnik na svetu.)
Olympic 14. junija; 5. julija; 2. avgusta
AMERICAN LINE
WHITE STAR LINE
New York — Cherbourg — Hamburg
Mongola 5. junija; Pittsburgh 10. junija
Canopic 24. junija; Minnekahda 3. julija
(3 razred)
RED STAR LINE
New York — Cherbourg — Antwerpen
Zeeland 29. maja; 26. junija
New York — Plymouth — Cherbourg
Belgenland 7. junija; 5. julija
Lapland 21. junija; 19. julija
Dobra hrana. Zaprti prostori. Velika
javna žirališča. Oglasite se pri lokalnem
agentu ali pri PASSENGER DEPT
No. 1. Broadway New York.

POZOR, FARMERJI!

24 let star, močan Slovenec išče
delež na fermi. Ponudbe naslovite
na upravnika Glasa Naroda, 82
Cortlandt St., New York City.
(27-28-5)

NAZNANILO IN VABILO.

SLOV. SAM. BOL. P. DRUŠTVO
ZA GREATER NEW YORK
priredi svoj
—PRVI LETOŠNJI IZLET—
v nedeljo dne 1. junija

v rojakom dobro znanem Smiths-
wood Parku v Glendale, L. I.
Myrtle Avenue kara ostane ravno
pred parkom.

Zabava se prične že zjutraj in
bo trajala do večera, zato bo pri-
lika za vsakega, da se ta dan v
prosti naravi povese. Veselični
odbor je vse potrebno preskrbel,

da bodo imeli izletniki dovolj vsa-
kovstnih zabav. Tudi za sula gela
v prazne želodce je dobro pre-
skrbeljemo. Pravih kranjskih kla-
bas bo spet dovolj na razpolago.

Vstopnina je prosta.

Rojaki in rojakinje iz Greater
New Yorka, pridite vsi s svojimi
otroci čim prejje mogoče, da boste
mehi več vžitka. Za dobre po-
strebe in nepristransko zabavo
bo skrbel odbor.

Na veselo svidenje v nedeljo v
Smithswood Parku!

Jože Pogačnik, tajnik.
(29-31-5)

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

HOLLAND AMERICA LINE
Kratka in direktna črta preko
Rotterdam za iz vseh strani
JUGOSLAVIJE
Nedeljska odplutja. Največje
udobnosti.
Mi vam bomo preskrbeli potrebne
listine (affidavit za vzdrževanje).
Naši uradniki se brigajo za vse ter
vse urede za potnika, dokler ne
dospe na določeno mesto.
Cene in seznam odplutve se poš-
lje vsakomur na zahtevo.
Za prostore na parnikih in vse po-
drobosti pišite lokalnemu agentu
ali pa na
HOLLAND AMERICA LINE
24 State Street New York

SANTAL MIDY
PREHLAD MEHURJA
MOŠKI! Zaščitite se
Proti nalezljivi
SANYKIT
Nabavite si najboljšo zaščito
PREPRAVA za MOŠKE
Velika tuba \$5. Kit (\$4) \$1
Vsi lekarnari ali
San-Y-Kit Dept. B
92 Beekman St., New York
Pišite za okrožnico.

**Kako se potuje v
stari kraj in nazaj
v Ameriko.**

K DOR je namenjen potovati v
stari kraj, je potrebno, da je
natančno poučen o potnih listih, pr-
tljagi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samoremo
dati vsled naše dolgoletne izkušnje.
Vam bodo gotovo v korist; tudi pri-
poročamo vedno le prvostanske par-
nike, ki imajo kabine tudi v III. raz-
redu.

Tudi oni ki še niso ameriški dr-
žavljan, morejo potovati v stari kraj
na obisk, toda potrebno je, da se po-
vrnejo tekom šestih mesecev in so
pripravljeni brez vsake neprilike v to
deželo.

**Kako dobiti svojce iz stare-
ga kraja.**

Kdor želi dobiti sorodnika ali
svojca iz starega kraja, naj nam
prej piše za pojasnila. Nadaljni pri-
seljenci iz Jugoslavije bodo pripuš-
čeni sem zopet po 1. juliju 1924.

Prodajamo vozne liste za vse proge;
tudi preko Trsta samorejo Jugosla-
ni sedaj potovati.

Ako želi keuo naročiti vozni list
iz Jugoslavije v CANADO
naj nam piše za pojasnila.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York
Glavne zastopstvo Jadranske banke.

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA